

מיקוד קיץ תשפ"ג, 2023

אומנות שימושית ממ"ד

סמל השאלון: 816371

חלק א': יסודות השפה החזותית

הפרקים הכלולים בחומר הלמידה לבחינה

א.1. מבוא – תרבות – תקשורת – שפה חזותית
א.2. יסודות השפה החזותית

אומנות שימושית ממ"ד

סמל השאלון: 816371

חלק ב': מפגשים מהסוג החזותי בעידן הטכנולוגי

הפרקים והיצירות הכלולים בחומר הלמידה לבחינה

ב.1 המצאת המצלמה והשפעתה על השפה החזותית

ב.1.2 + ב.1.3	
ב.1.2 היכרות עם הפיתוח הטכנולוגי – המצלמה	
ב.1.3 החידושים והקודים החזותיים שהביאה עמה המצלמה	
1	ויליאם טלבוט, חלון במנזר לאקוק, תצלום
2	תיאודור מאוריסט, דגרוטיפ-מאניה, ליתוגרפיה
3	ויליאם ג'קסון, עוזריו של ויליאם הנרי ג'קסון, פרד ואדס, תצלום
4	רוג'ר פנטון, גיא הצלמוות, תצלום
5	טימותי אוסליבן, קציר המוות בגטיסברג, פנסילבניה, תצלום
6	רוברט קורנליוס, דיוקן עצמי, דגרוטיפ
7	ג'וליה מרגרט קמרון, אנני, הצלחתי הראשונה, תצלום
8	פרסומת למצלמת "בראוני" של קודאק, הדפס רשת
9	הנרי פיץ' רובינסון, נמוגה לאיטה, תצלום משולב
10	לואי ז'אק מנדה דאגר, שדרת המקדש, דגרוטיפ
11	ז'אן ויקטור ווראנוד, ספינות נכנסות לנמל, תצלום
12	פליקס נאדר, תצלום העיר פריז מן האוויר, תצלום
13	האחים ביסון, הטיפוס להר מון בלאן, תצלום
ב.1.4 תגובות הכלים המסורתיים	
יוצרים המאמצים קודים חזותיים של שפת הצילום	
14	אונרה דומייה, נאדאר מעלה את הצילום לדרגת אמנות, ליתוגרפיה, קריקטורה
15	ז'אן פרנסואה מילה, החוף בז'ירויל, שמן על בד
16	ארנסט מסונייה, סצנת רחוב ליד אנטיבס, שמן על פאנל
17	רוזה בונאר, חריש בנאוואר, שמן על בד
18	קלוד מונה, התרשמות – זריחת החמה, שמן על בד
19	מארי קאסאט, קיץ, שמן על בד
20	ליונל ד' אדוארדס, כל כלב מגיע יומו, כרזה לחברת הרכבת הבריטית

מיקוד קיץ תשפ"ג, 2023

יוצרים המחפשים אחר שפה חלופית לייצוג המציאות	
21	גוסטב קלימט, דיוקנה הראשון של אדלה בלוך-באואר, שמן ועלי זהב על בד
22	וירג'יניה פרנסס סטרט, בלונדין והצב, איור לספר "סיפורי אגדות צרפתיים עתיקים"
23	אלפונס מוכה, כרזת פרסומת לעוגיות "לפברה אוטיל", ליתוגרפיה
24	וינסנט ואן גוך, בית קפה לילי מבפנים, שמן על בד
25	ססיל אלדין, קולמן בלו, כרזת פרסומת לאבקת כביסה, ליתוגרפיה
ב.2 המצאת מצלמת ומקרנת הראינוע והקולנוע והשפעתה על השפה החזותית	
ב.2.2 + 3.2.2	
ב.2.2 היכרות עם הפיתוח הטכנולוגי – הראינוע והקולנוע	
ב.2.3 החידושים והקודים החזותיים שהביאו הראינוע והקולנוע	
26	אדוארד מייברידג', סוס בתנועה, הדפס כסף
27	האחים לומייר, רכבת נכנסת לתחנת קיוטאט, סינמטוגרף (כל הסרט)
28	האחים לומייר, הגנן המשקה, מושקה, סינמטוגרף (כל הסרט)
29	ז'ורז' מלייה, הגברת הנעלמת, סינמטוגרף (כל הסרט)
30	סטיוארט בלקטון, שלבים משעשעים של פרצופים מצחיקים, אנימציה קלאסית (כל הסרט)
31	וולט דיסני, וילי בספינת הקיטור, אנימציה קלאסית
32	ז'ורז' מלייה, מסע אל הירח, סינמטוגרף (30: 06–13: 30)
33	פאול וגנר, הגולם מפראג, ראינוע
34	סרגיי אייזנשטיין, סצנת מדרגות אודסה מתוך הסרט "אוניית הקרב פוטימקין", ראינוע
ב.2.4 תגובות הכלים המסורתיים	
יוצרים המאמצים קודים חזותיים של שפת הראינוע והקולנוע	
35	פבלו פיקאסו, דיוקן הנרי קונווילר, שמן על בד
36	פבלו פיקאסו, יפתי (MA JOLIE), שמן על בד
37	נטליה גונצ'רובה, הרוכב, שמן על בד
38	גי'נו סווריני, רכבת משורינת בפעולה, שמן על בד
39	ג'פ גריסוולד, גסי הרוח יורדים במדרגות, קריקטורה
40	אומברטו די לזארו, קווי תעופה איטלקיים, ליתוגרפיה
41	פרידה קאלו, החלום, שמן על בד
42	הלן לונדברג, הצעיף, שמן על לוח עץ
43	ליאונוטו קפיולו, הפיות, כרזה למשקה קמפרי, ליתוגרפיה
44	ג'ר מוריס, חכי! ספרי עד 15 לאט לפני שתצאי בזמן האפלה, כרזה עבור ארגון הביטחון הלאומי בבריטניה, ליתוגרפיה
45	שרלוט ביז, אוטי ברגר ובית הסדנה, תצלום הדפס כסף

מיקוד קיץ תשפ"ג, 2023

יש ללמד את פרק הטלוויזיה כהמשך ישיר של פרק הקולנוע. יוצרים המחפשים אחר שפה חלופית לייצוג המציאות בפרק זה יילמדו בסוף פרק הטלוויזיה תוך התייחסות לשני הפרקים.	
ב.3 המצאת הטלוויזיה והשפעתה על השפה החזותית	
ב.3.2 + ב.3.3	
ב.3.2 היכרות עם הפיתוח הטכנולוגי – הטלוויזיה	
ב.3.3 החידושים והקודים החזותיים שהביאה הטלוויזיה	
46	גיון לוגי ביירד, בובת סטוקי ביל (שידור הטלוויזיה הראשון בהיסטוריה), טלוויזיה אלקטרומכנית
47	שידור הלוויין הראשון בעולם, 1962 (קטע הפתיחה)
48	שידור הפתיחה של התוכנית "See It Now" בהנחיית אדוארד מורו, CBS (קטע הפתיחה)
49	פרסומת לשעוני בולובה
50	אנדי וורהול, קדימון לתוכנית הטלוויזיה 15 דקות התהילה, ערוץ MTV
ב.3.4 תגובות הכלים המסורתיים	
<u>יוצרים המאמצים קודים חזותיים של שפת הטלוויזיה</u>	
51	אנדי וורהול, מרילין, הדפס משי
52	אנדי וורהול, בקבוקי קוקה קולה, אקריליק, הדפס משי ועיפרון גרפיט על בד
53	הרברט לאופין, הפסקה – שתו קוקה קולה, כרזת פרסומת, ליתוגרפיה
54	קית הרינג, ללא כותרת, רישום, אקריליק, ספרי אמיל ודיו על נייר
55	פיטר בלייק, עטיפת האלבום "תזמורת מועדון הלבבות הבודדים של סרג'נט פפר", הביטלס, תצלום מעובד
56	ג'ורג' לויס, שער מגזין אסקווייר, ליתוגרפיה אופסט
57	מילטון גלזר, דילן, כרזה
58	רוי ליכטנשטיין, חדר שינה בארל, שמן ומגנה על בד
59	ג'ורג' דנינג, שיר הנושא מתוך הסרט "צוללת צהובה", אנימציה קלאסית
60	ז'אן טינגלי, חניבעל 1, מתכת צבועה, גלגלי אופניים, צירי גלגלים, שרשראות, חגורות גומי, חגורות עור ומנועים
61	איב קליין, לקפוץ אל הריק, פוטומונטאז' של הדפס כסף
62	אלן סקולה, ללא כותרת, סדרת שקופיות (סיום משמרת במפעל של התעשייה האווירית סן דייגו, קליפורניה), הדפסת דיו
63	לסלי לייבוביץ' וסוזן לייסי, בקינה ובזעם, מיצג וידיאו על מדרגות עיריית לוס אנג'לס
64	ריצ'ארד אסטס, אוטובוס עם השתקפות של בניין פלטהאיוו, שמן על בד
65	ויטוריו דה סיקה, סצנה מתוך הסרט "גונבי האופניים", סרט קולנוע
66	ז'אן רוש, קדימון לסרט "אני שחור", סרט קולנוע

מיקוד קיץ תשפ"ג, 2023

טכנולוגיות חדשות בקולנוע היוצרות חויית צפייה שונה מהטלוויזיה	
67	ארץ' אובלר, כרזה לסרט "השטן מבואנה"
68	מריאן סי קופר, זוהי סינרמה, כרזה
יוצרים המחפשים אחר שפה חלופית לייצוג המציאות (בהתייחס לפרקי הקולנוע והטלוויזיה)	
69	ג'קסון פולוק מצייר, סרט (דיון פתיחה בשאלת התנועה)
70	ג'קסון פולוק, ערפל האזוביון, שמן, אמיל וצבע אלומיניום על בד
71	הנס הופמן, ללא כותרת (קומפוזיציה של פנים), שמן וקזאין על פנל
72	לי קרסנר, צוהריים, שמן על בד
73	הלן פרנקנטלר, הרים וימים, שמן ופחם על בד
74	ארון סייסקינד, ניו יורק, רחוב 14 מערב, הדפס ג'לטין כסף
75	פיט מונדריאן, לוח מספר 1, שמן על בד

אומנות שימושית ממ"ד

סמל השאלון: 816371

חלק ג': היבטים בתולדות העיצוב

הפרקים והיצירות הכלולים בחומר הלמידה לבחינה

פרק 2	
העיצוב בתקופת המהפכה התעשייתית	
2.1 עיצוב תעשייתי	
1	מנוע קיטור, גיימס ואט
2	גשר הברזל ליד קולברוקדייל, תומס פרנולס פריצ'רד (ואחרים)
3	הכרזה המודרנית, ויליאם ברדלי
4	כיסא, ג'נס ובטרידג'י
5	ארמון הבדולח, ג'וזף פקסטון
6	קנקן תה, כריסטופר דרסר
7	אקדח קולט עם תוף סיבובי, סמואל קולט
2.2 עיצוב אנטי תעשייתי, ארטס אנד קראפטס	
8	כיסא סאסקס, פיליפ ווב
פרק 3	
העיצוב המודרני המוקדם	
3.1 ארט נובו	
9	כניסה לתחנת המטרו, פריז, הקטור גימאר
10	מנורת לה קופרינס (הקופרים), אמיל גאלה
11	כרזה לחברת טרופון, אנרי ון דה ולדה
12	כיסא "מכונת ישיבה", יוזף הופמן
3.2 אסתטיקת המכונה	
13	מתחם מפעל פאגוס, ולטר גרופיוס ואדולף מאייר
14	מאוורר שולחני של א.א.ג. AEG, פיטר ברנס
15	קומקום חשמלי, פיטר ברנס
16	בית שטיינר, אדולף לוס
17	סכמת עיצוב מטבח מתוך "כלכלת הבית החדשה", כריסטין פרדריק
18	מטבח פרנקפורט, מרגרטה שיטה-ליהוצקי
19	בית רובי, פרנק לויד רייט
20	מודל טי, הנרי פורד

מיקוד קיץ תשפ"ג, 2023

פרק 4	
העיצוב המודרני	
21	ביתן ברצלונה, לודוויג מיס ואן דר רוהה
4.1 דה סטיל (הולנד)	
22	בית שרודר, חריט ריטפלד
23	כיסא באדום וכחול, חריט ריטפלד
4.2 הקונסטרוקטיביזם הרוסי	
24	הכו את הלבנים באמצעות הטריז האדום!, אל ליסיצקי
25	הביתן הסובייטי בתערוכה הבינלאומית בפריז, קונסטנטין מלניקוב
4.3 באוהאוס (גרמניה)	
26	כרזה לתערוכת הבאוהאוס, יוסט שמידט
27	כיסא צ'סקה (מודל B32), כיסא זיזי, מרסל ברוייר
4.4 הסגנון הבינלאומי	
28	גופן יוניברסל, הרברט באייר
29	גופן פוטורה, פול רנר
30	נסיעה במטוס DC-2, הרברט מאטר
4.5 אר דקו	
31	ביתן פומונה ("בון מרשה") בתערוכה הבינלאומית בפריז, לואי היפוליט בולייה
32	גופן Boul Mich Boul Mich typeface, אוסוולד קופר
4.6 האר דקו האמריקאי	
33	לה-סאל, הארלי ארל
34	שערים למגזין ואניטי פייר, מאיירים שונים
35	ספריית גורד השחקים, פול ט' פרנקל
4.7 סטרימליין	
36	שער המגזין מוטור, ארתור ריידבו
37	מכונית הדימקסיון, מנוע פורד וי-8, ריצ'רד בקמינסטר פולר
4.9 עיצוב מודרני – צרפת	
38	שולחן E1027, איילין גריי
39	ביתן הרוח החדשה, לה קורבוזייה ופייר ז'נרה

מיקוד קיץ תשפ"ג, 2023

פרק 5 עיצוב מגויס	
5.1 העיצוב באיטליה הפאשיסטית	
40	כרזת פרסומת לעפרונות פילה, לוצ'יו ונה
41	מטה המפלגה הפשיסטית האיטלקית של מוסוליני ברומא
5.2 רוסיה הסטליניסטית	
42	תחנת הרכבת התחתית מיקובסקיה במוסקבה, אלכסיי ניקולייביץ' דשקין
5.3 העיצוב בגרמניה הנאצית של היטלר	
43	הביתן הגרמני בתערוכה הבינלאומית בפריז, אלברט שפר
44	מקלט הרדיו לעם, וולטר מריה קרסטינג
5.4 העיצוב בבריטניה ובארצות הברית – בעלות הברית במלחמות העולם	
45	לורד קיצ'נר רוצה אותך, אלפרד ליט, כרזה
46	כרזת גיוס הדוד סם, גיימס מונטגומרי פלאג
פרק 6 העיצוב המודרני המאוחר	
6.1 "עיצוב טוב"	
47	כרזת מנקה הארובות, הרברט מאטר
48	מטבח יחידת המגורים, שרלוט פריאן
49	רדיו טרנזיסטור טי – 3, דיטר ראמס
6.2 העיצוב הסקנדינבי	
50	אודיטוריום הספרייה העירונית בעיר ופורי, אלוור אלטו
51	שרפרף, אלוור אלטו
52	פרקטיקה לחברת גוסטבסברג, וילהלם קוגה
53	מודל מספר 3107, כיסא מירן (הנמלה), עבור חברת פריץ הנסן, ארנה יאקובסן
54	שולחן לובאט באריזה שטוחה לחברת איקאה, גיליס לונדגרן
55	כיסא הסבה, גרטה יאק

מיקוד קיץ תשפ"ג, 2023

6.3 עיצוב יפה	
56	פיאג'ו וספה 98 סמ"ק, קורדינו ד'אסקניו
57	עיצוב גרפי לפירלי, לורה לם
6.4 עיצוב בארצות הברית	
58	קערת הוונדרליר, ארל טאפר
59	בית אימס, ריי וצירלס אימס
60	כורסת הסבה והדום, ריי וצירלס אימס
61	פרסומת לכיסא ברטויה (של המעצב הארי ברטויה), הרברט מאטר
62	ספת המרשמלו (כורסת אוהבים מרשמלו מספר 5670), ג'ורג' נלסון
פרק 7	
העיצוב הרדיקלי והפוסט מודרני	
7.1 הביקורת על העיצוב המודרני	
63	בית ואנה ונטורי, רוברט ונטורי
64	ולנטיין, אטורה סוטסאס
7.2 העיצוב הרדיקלי והפוסט מודרני	
65	מרכז פומפידו, ריצ'רד רוג'רס, רנצו פיאנו וג'אנפרנקו פרנצ'יני
66	סדרת הריהוט הבלתי גמור, סטודיו אלכימיה
67	קרלטון, מחיצה לחלוקת החדר, קבוצת ממפיס, אטורה סוטסאס
68	שולחן המזרקה לתאגיד פורמייקה, דן פרידמן
69	מערכת שמע מבטון, רון ארד
70	קומקום אלסי, מייקל גרייבס
71	מקינטוש 128K, רטמוט אסלינגר
72	אני אוהב את ניו יורק, מילטון גלזר
פרק 9	
עיצוב בישראל	
עיצוב מקומי טרום הקמת המדינה	
73	איורים מאת שמואל בן דוד
74	שער אלבום גלויות יובל העשרים לבצלאל, שמואל בן דוד
75	בקר בפלשתינה (Visit Palestine), פרנץ קראוס
76	מדעטק חיפה / בניין הטכניון הישן, אלכסנדר ברוולד
77	מנורת חנוכה, ברנרד (דב) פרידלנדר
78	רימונים לספר תורה דמויי עץ תמר, יחיא ימיני